

Список використаної літератури:

1. Звіт про роботу прокурора за 6 місяців 2018 року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=204884
2. Звіт про роботу прокурора за 6 місяців 2017 року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=202807
3. Звіт про роботу прокурора за 12 місяців 2017 року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=203979
4. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. *Відомості Верховної Ради України* від 16.01.2015/ № 2-3 / С. 54. С. 12.
6. Ухвала Верховного Суду від 19 липня 2018 року у справі № 822/1169/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75424056>
7. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 7 грудня 2017 року № 2246-VIII. *Відомості Верховної Ради України* офіційне видання від 06.04.2012 – 2012 р., № 14, стор. 633, стаття 87.

Владишевська Вікторія Вікторівна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

ДОСТУП ДО ПРОФЕСІЇ АДВОКАТА У СВТІЛІ ЗАКОНОПРОЕКТУ ПРО АДВОКАТУРУ ТА АДВОКАТСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ № 9055 ВІД 06.09.2018 Р.

06.09.2018 року Президентом України було внесено, як невідкладний, для позачергового розгляду Верховною Радою України законопроект «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 9055 від 06.09.2018 року [1].

У пояснювальній записці до законопроекту обґрунтовується необхідність його прийняття та зазначається, що «прийняття проекту Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» сприятиме посиленню професійних прав адвокатів, гарантій адвокатської діяльності, подальшому розвитку адвокатського самоврядування, утвердженню принципів верховенства права, рівності сторін та змагальності у судовому провадженні, а також виконанню покладених на адвокатуру завдань» [2].

Законопроект та новації, які він пропонує, став об'єктом обговорень серед адвокатської спільноти, практикуючих юристів

та науковців. Зокрема, потребує уваги та детального огляду питання щодо впорядкування доступу до професії адвоката.

Наразі, відповідно до положень чинного Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що особа, яка претендує на заняття адвокатською діяльністю, повинна відповідати наступним вимогам:

- мати повну вищу юридичну освіту (повна вища юридична освіта, здобута в Україні, а також повна вища юридична освіта, здобута в іноземних державах та визнана в Україні в установленому законом порядку);

- володіти державною мовою;

- мати стаж роботи в галузі права не менше двох років (стаж роботи за спеціальністю після здобуття повної вищої освіти);

- скласти кваліфікаційний іспит (організація та проведення іспиту здійснюється кваліфікаційною палатою кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури);

- пройти стажування (від проходження стажування звільняються особи, які мають стаж роботи помічника адвоката не менше одного року за останні два роки);

- скласти присягу адвоката;

- отримати свідоцтво на заняття адвокатською діяльністю.

Вищезазначений законопроект передбачає дещо інший порядок доступу до професії, зокрема:

- наявність вищої юридичної освіти — вища юридична освіта ступеня магістра (або прорівняна до неї вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем), здобута в Україні, а також вища юридична освіта відповідного ступеня, здобута в іноземних державах та визнана в Україні в установленому законом порядку;

- володіння державною мовою;

- стаж роботи в галузі права не менше двох років після здобуття вищої юридичної освіти. Дана вимога є найбільш дискусійною та потребує деякого уточнення: стаж роботи в галузі права, як зазначено в проекті Закону, — це стаж роботи як стажера адвоката та (або) на посаді судді, прокурора. Помічником може бути особа, яка має вищу юридичну освіту не нижче ступеня бакалавра, а стажером — помічник адвоката, який має вищу юридичну освіту не нижче ступеня магістра. Тобто, можна зробити висновок, що особі, яка пропрацювала на посаді помічника адвоката (маючи юридичну освіту ступеня бакалавра) фактично закритий доступ до професії. Тобто, фактично, законопроект скасовує платне стажування після складення кваліфікаційного іспиту та запроваджує механізм отримання професійних знань, умінь та практичних навичок, необхідних для здійснення адвокатської діяльності та отримання статусу адвоката, до складення особою кваліфікаційного іспиту шляхом роботи на посаді стажера. Дещо критичним в цьому контексті видається положення про зарахування до стажу роботи в

галузі права роботу на посаді судді та (або) прокурора не менше двох років. Вказаній категорії осіб достатньо буде успішно скласти кваліфікаційний іспит (без проходження спеціального навчання або підготовки) для подальшого отримання статусу «адвокат». Але, слід відмітити, що цього недостатньо, оскільки специфіка роботи представників вказаних професій корінним чином відрізняється від адвокатської практики, має свої особливості, а стажування, в свою чергу, надасть можливість всебічно оволодіти азами майбутньої професії;

- складення кваліфікаційного іспиту з позитивним результатом. У законопроекті передбачений новий порядок складення кваліфікаційного іспиту, зокрема: кваліфікаційний іспит буде проводитись Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури шляхом складення особою, яка виявила намір стати адвокатом, шляхом анонімного тестування. Організація проведення іспиту покладатиметься на кваліфікаційні комісії адвокатів регіону. Кваліфікаційний іспит буде проводитись у спеціально обладнаних для цього приміщеннях, визначених кваліфікаційною комісією адвокатів регіону. Перебіг іспиту фіксуватиметься за допомогою технічних засобів відео- та звукозапису. Рішення про позитивний або негативний результат складення іспиту ухвалюватиметься Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури. Слід відзначити, що такий порядок проведення кваліфікаційного іспиту гарантує його об'єктивність, яка забезпечується його прозорістю, конфіденційністю тестових завдань.

Список використаної літератури:

1. Проект Закону про адвокатуру та адвокатську діяльність [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64557
2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64557